

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นายวรภพ วิริยะโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะเป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น

และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา เพื่อกำหนดความชัดเจนเกี่ยวกับลักษณะการกระทำที่เป็น การยุยงประชาชนอันเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๖)

๒.๒ เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการยุยงประชาชนซึ่งเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายใน ราชอาณาจักร กำหนดขอบเขตการคุ้มครองรัฐหรือกำหนดขอบเขตคุณธรรมทางกฎหมายที่กว้างขวางเกินไป ขาดความชัดเจนในตัวบทบัญญัติ เมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายจึงเกิดการตีความเกินความมุ่งหมายหรือ เจตนารมณ์ของกฎหมาย ก่อให้เกิดความวุ่นวายในสังคมขึ้น และเป็นบทบัญญัติที่กระทบต่อเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ อันเป็นการจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกตาม ระบอบประชาธิปไตย สมควรแก้ไขปรับปรุงให้การบังคับการใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีขอบเขต เหมาะสม ชัดเจน สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และเป็นหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตาม หลักนิติรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายวรภพ วิริยะโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๑. กำหนดความชัดเจนของลักษณะการกระทำที่เป็นการยุยงประชาชนอันเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร

๒. กำหนดรับรองการกระทำที่เป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มิให้เป็นการกระทำความผิด

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กระทรวงยุติธรรม

๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๓ สำนักงานศาลยุติธรรม

๒.๔ สำนักงานอัยการสูงสุด

๒.๕ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๒.๖ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๒.๗ สภานายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒.๘ ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. เห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้การกระทำที่ปรากฏแก่ประชาชนโดยการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา หรือการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย หรือเพื่อให้เกิดความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักรถึงขนาดมีการทำร้ายร่างกายหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตของผู้อื่นหรือประชาชน หรือทำลายทรัพย์สินของทางราชการหรือทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี

๒. เห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้การกระทำที่ปรากฏแก่ประชาชนโดยการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา หรือการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย หรือเพื่อให้เกิดความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักรถึงขนาดมีการทำร้ายร่างกายหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตของผู้อื่นหรือประชาชน หรือทำลายทรัพย์สินของทางราชการหรือทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ถ้าการกระทำนั้นเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ หรือการแสดงความเห็นหรือติชมโดยสุจริต ไม่เป็นการกระทำความผิดตามมาตรา

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น รับฟังตั้งแต่วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ รวมระยะเวลา จำนวน ๓๔ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

- ๑) กระทรวงยุติธรรม
- ๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๓) สำนักงานศาลยุติธรรม
- ๔) สำนักงานอัยการสูงสุด
- ๕) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- ๖) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
- ๗) สภานายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๕ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๒๔ ราย
ซึ่งเป็นประชาชนทั่วไป

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็นมีจำนวน ๓ หน่วยงาน
ประกอบด้วย

- ๑) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๒) สำนักงานศาลยุติธรรม
- ๓) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และ
จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. เห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้การกระทำที่ปรากฏแก่ประชาชนโดยการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา หรือการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย หรือเพื่อให้เกิดความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักรถึงขนาดมีการทำร้ายร่างกายหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตของผู้อื่นหรือประชาชน หรือทำลายทรัพย์สินของทางราชการหรือทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เป็นการกำหนดโทษที่เหมาะสม ๒. การกำหนดโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีเป็นอัตราโทษที่ยาวนานเกินไปควรกำหนดโทษจำคุกไม่เกินสามปี	๑. ควรเพิ่มโทษจำคุกเป็นระหว่างห้าปีถึงสิบปี เพื่อไม่ให้มีผู้ใดกระทำเป็นเยี่ยงอย่าง ๒. ควรแยกการแสดงออกทางความคิดเห็น พูด เขียน หรือโดยวิธีอื่นเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและรัฐบาลออกจากการใช้กำลังหรือทำลายทรัพย์สินเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองออกจากกัน ๓. ควรกำหนดการกระทำใด ๆ ที่แสดงออกโดยไม่ไปละเมิดหรือทำลายทรัพย์สินของบุคคลหรือสถานที่ราชการ ไม่ควรต้องรับโทษจำคุกเพราะเป็นการจำกัดสิทธิในการแสดงออกได้อย่างบริบูรณ์ ๔. ทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็น จึงไม่ควรกำหนดโทษ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	๕. เป็นการกำหนดความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาที่กว้างเกินไป ๖. ไม่ควรรับโทษเนื่องจากเป็นสิทธิเสรีภาพของประชาชนขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นทำร้ายร่างกายต้องได้รับโทษ) ๗. อยากให้มีความโปร่งใสสามารถให้ตรวจสอบได้ มีข้ออาศัยความผิดตามมาตรา ๑๑๖ มาบังคับใช้กับผู้มีความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยที่ไม่มีการตรวจสอบว่าเรื่องที่พูดจริงหรือไม่ ถ้าเป็นความจริงก็ต้องมีการพิจารณาลงโทษแก่ผู้ที่ถูกกล่าวหาต่อไป ๘. การกระทำความผิดที่มีความเป็นอาชญากรรมเล็กน้อย เป็นเรื่องส่วนตัว ส่งผลกระทบต่อผู้ที่ถูกกระทำความผิดโดยตรง หรือมุ่งคุ้มครองผู้เสียหายเท่านั้น เป็นความผิดเล็กน้อย กฎหมายทั่วไปกำหนดให้เป็นความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปีและถือว่าเป็นความผิดต่อส่วนตัว การลงโทษผู้กระทำความผิดอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลแขวงซึ่งผู้พิพากษาคนเดียวเป็นองค์คณะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี แต่ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๖ เป็นความผิดที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ไม่ใช่ความผิดที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลใดโดยเฉพาะ การกระทำความผิดส่งผลกระทบต่อประชาชนและสังคมส่วนรวม รัฐจึงมีหน้าที่คุ้มครอง ดูแล และเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ เป็นความผิดที่กฎหมายถือว่าเป็นความผิดต่อแผ่นดิน และหากมีบุคคลใดถูกกล่าวหาว่าฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดตามมาตรา ๑๑๖ ย่อมเป็นคดีที่อยู่ในความสนใจของประชาชน ในการตัดสินคดีจึงควรมีผู้พิพากษาอย่างน้อยสองคนเป็นองค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี และเนื่องจากกฎหมายไม่ได้บัญญัติอัตราโทษขั้นต่ำไว้ ศาลจึงสามารถใช้ดุลพินิจตาม

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	พฤติการณ์แห่งคดี ความร้ายแรงแห่งการกระทำในการกำหนดโทษและลงโทษขั้นต่ำเพียงใดก็ได้ ๙. ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๖ วรรคหนึ่ง ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้มีการกำหนดข้อยกเว้นในกรณีการแสดงความคิดเห็น หรือติชมโดยสุจริตไว้แล้ว ๑๐. บทกำหนดโทษที่ลดลงจากเดิมจากเจ็ดปีเป็นสามปีนั้น อ้างอิงจากหลักการเช่นไรในการกำหนดอัตราโทษ เมื่อการกระทำความผิดที่ระบุไว้กระทบต่อความมั่นคง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย สร้างความปั่นป่วนและกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชนนั้น อัตราโทษย่อมต้องได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดตามหลักความได้สัดส่วน (Principle of proportionality) ซึ่งเป็นหลักในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งจำเป็นต้องคำนึงถึงตั้งแต่กระบวนการตรากฎหมายให้การกระทำใดเป็นความผิด และต้องมีบทกำหนดโทษเช่นไรจึงเหมาะสมได้สัดส่วนกับความผิดนั้น ๑๑. การบัญญัติกฎหมายเพื่อจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกและการแสดงความคิดเห็นของบุคคลจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔ ที่บัญญัติรับรองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และการจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน และต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ ที่กำหนดให้การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ใน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	รัฐธรรมนูญ ในการนิรโทษกรรมผู้มีได้บุญยุติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระ หรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่ เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของ บุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นใน การจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย นอกจากนี้ การ บัญญัติกฎหมายดังกล่าวควรจะต้องสอดคล้องกับ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิ ทางการเมือง (ICCPR) ที่ประเทศไทยเป็นภาคีและ พันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม โดยเฉพาะที่ได้ บัญญัติรับรองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและ การแสดงออกและข้อจำกัดสิทธิในเสรีภาพดังกล่าว ไว้ในข้อ ๑๔ ของกติกาดังกล่าว สำหรับการกำหนดองค์ประกอบความผิดฐานนี้ เห็นด้วยว่า ควรกำหนดให้มีความแน่นอนชัดเจนว่า การกระทำในลักษณะเช่นใดเป็นความผิดและ กำหนดโทษไว้ตามหลักไม่มีความผิด ไม่มีโทษ โดย ไม่มีกฎหมาย ซึ่งเป็นหลักประกันสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชน จะทำให้ประชาชนหรือผู้อยู่ภายใต้ บังคับของกฎหมายดังกล่าวสามารถทราบได้ว่าการ กระทำเช่นใดเป็นความผิด และทำให้ผู้ใช้อำนาจ ตามกฎหมายซึ่งมีหน้าที่ในการใช้และการตีความ กฎหมายสามารถใช้กฎหมายอาญาเพื่อให้เป็นไป ตามหลักการพื้นฐานของกฎหมายอาญาที่ว่า กฎหมายอาญาต้องมีความแน่นอนชัดเจนและ กฎหมายอาญาต้องตีความโดยเคร่งครัด และการ กำหนดเนื้อความของบทบัญญัตินั้น ควรพิจารณา ไม่ให้ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ สอดคล้องกับกติกา ระหว่างประเทศและคำนึงถึงการรักษาความมั่นคง ของรัฐและความสงบเรียบร้อยของสังคม การ คุ้มครองและประกันเสรีภาพในการแสดงความคิด

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	คิดเห็นของประชาชน และบริบทหรือสถานการณ์ทางสังคมประกอบกันด้วย ทั้งนี้ การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ เป็นการกระทำความผิดในหมวด ๒ ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ซึ่งเป็นการกระทำที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของสังคม จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดโทษทางอาญาแก่การกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าว แต่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้พึงกำหนดโทษเฉพาะความผิดร้ายแรงรวมถึงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติข้างต้น ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องตรวจสอบและพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายโดยกำหนดโทษอาญาสำหรับการกระทำความผิดที่ (ก) การกระทำนั้นต้องกระทบต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือมีผลกระทบต่อส่วนรวม (ข) เป็นกรณีที่ไม่สามารถใช้มาตรการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผล และมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายได้ ส่วนจะกำหนดอัตราโทษเพียงใดนั้น ย่อมต้องคำนึงถึงลักษณะและความร้ายแรงของการกระทำความผิด และจำเป็นต้องทำการศึกษากำหนดอัตราโทษที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับโทษแก่ผู้กระทำความผิดเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย การลงโทษได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดตามความร้ายแรงที่

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	เกิดขึ้น และต้องคำนึงถึงการให้โอกาสแก่ผู้กระทำ ความผิดในการแก้ไขฟื้นฟูและกลับตัวด้วย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑. การกำหนดการกระทำนี้ยังไม่ครอบคลุมไปถึงการแสดงความคิดเห็นโดยวิธีใดในการกระทำ โดยสงบและปลอดภัยไม่ว่าจะเป็นคำพูดหรือการกระทำจึงไม่สมควรจะมีความผิดใดทั้งสิ้น แต่หากการแสดงความคิดเห็นแล้วเป็นอันตรายต่อผู้อื่นโดยมีการได้รับอันตรายควรจะมีคามผิดเสียมากกว่า เพราะในบางคราว คำพูดหรือการแสดงความคิดเห็นต่างมักถูกตีความโดยปัจเจกบุคคลซึ่งการกำหนดข้อนี้อาจถูกนำไปใช้ผิด

๒. ควรศึกษากฎหมายของประเทศอังกฤษหรือต่างประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีการบัญญัติให้ตีความง่าย ๆ และเข้าใจตรงกัน สามารถนำมาเป็นแนวทางได้

๒. เห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้การกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนโดยการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา หรือการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย หรือเพื่อให้เกิดความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักรถึงขนาดมีการทำร้ายร่างกายหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตของผู้อื่นหรือประชาชน หรือทำลายทรัพย์สินของทางราชการหรือทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ถ้าการกระทำนั้นเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ หรือการแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต ไม่เป็นการกระทำความผิดตามมาตรา

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิได้แสดงออก ๒. เป็นสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญที่จะเรียกร้องต่อรัฐบาลหรือหน่วยงานรัฐที่ใช้ภาษีของประชาชน ๓. เป็นสิทธิเสรีภาพของประชาชนขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นทำร้ายร่างกายต้องได้รับโทษ) ๔. มีข้อความกำกับและคุ้มครองชัดเจนขึ้น หากเป็นการติชมโดยสุจริตหรือการใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะไม่ถือเป็นความผิด ซึ่งประชาชนเป็นผู้จ่ายภาษีย่อมมีสิทธิที่จะแสดงออกความคิดเห็นของตนตามทางที่กฎหมายเปิดช่องทางไว้ให้	๑. ควรแยกการแสดงออกทางความคิดเห็น พูด เขียน หรือทางสื่อโดยวิธีอื่นเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและรัฐบาลออกจากการใช้กำลังหรือทำลายทรัพย์สินเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองออกจากกัน ๒. ควรกำหนดให้ชัดเจนเพื่อผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายทำให้เกิดความเสมอภาคและใช้มาตรฐานเดียวกันทั้งหมดและให้มีความโปร่งใส ตลอดจนสามารถตรวจสอบได้ ๓. ไม่ว่าเหตุใด การทำร้ายร่างกายหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตของผู้อื่นหรือทำลายทรัพย์สิน ย่อมเป็นการกระทำอันเลวร้ายจึงไม่ต้องการให้กำหนดข้อความยกเว้นความผิดจากการกระทำความผิดดังกล่าว

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๕. เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเพื่อเป็นการลดโอกาสในการใช้บทบัญญัตินี้ในทางที่มีชอบ ๖. เพื่อเพิ่มกรอบที่เหมาะสมให้มีความชัดเจนของตัวบทบัญญัติ ๗. ทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็นของตน	๔. สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น แต่ถ้าวการใช้เสรีภาพส่วนบุคคลส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ส่งผลกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น หรือส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน รัฐย่อมมีอำนาจในการจำกัดเสรีภาพดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อย่างไรก็ตาม หากเป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อแสดงความคิดเห็น หรือติชมโดยสุจริตแล้ว การกระทำนั้นก็ย่อมได้รับการคุ้มครอง โดยถือว่าไม่เป็นการผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ซึ่งได้บัญญัติไว้ชัดแจ้งอยู่แล้ว ๕. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๑๑๖ วรรคสอง ที่ระบุถึงเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญนั้นมีความหมายอย่างกว้าง มีกรอบในการแสดงความคิดเห็นอย่างไรที่แสดงถึงสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ๖. องค์ประกอบความผิดตามร่างบทบัญญัติข้างต้นที่กำหนดเจตนาพิเศษว่า โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย หรือถึงขนาดมีการทำร้ายร่างกายหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือทำลายทรัพย์สินของทางราชการหรือทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ไม่น่าจะถือได้ว่าเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญหรือการแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต จึงมีข้อสังเกตว่าหากมีการกระทำในลักษณะดังกล่าวอาจจะไม่สามารถมาอ้างเป็นเหตุที่จะได้รับการยกเว้นความผิดได้ นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	๒๕๖๐ มาตรา ๒๕ ได้บัญญัติรับรองการใช้สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยและกำหนดให้ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญตราบเท่าการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้น ไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น ด้วยเหตุนี้ เมื่อมีการกระทำที่กระทบที่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น และกำหนดให้พระราชบัญญัติกระทำความผิดว่าไม่เป็นความผิดจึงไม่น่าจะชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕ ซึ่งจะเป็นผลให้ผู้กระทำความผิดไม่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ๗. กำหนดการกระทำตามมาตรา ๑๑๖ หากเป็นการกระทำใดที่ทำเป็นไปโดยเสรีภาพสิทธิที่ควรจะได้รับตามระบอบประชาธิปไตยและการแสดงความคิดเห็นอย่างสุจริตตรงไปตรงมาและเป็นความจริงที่เห็นโดยทั่วกันเพื่อที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของรัฐและแผ่นดินไม่ควรมีความผิด แต่ถ้าหากเป็นการแสดงความเห็นที่เป็นเท็จบิดเบือนและเป็นอันตรายต่อผู้อื่นหรือกระทำการที่เป็นอันตรายต่อทรัพย์สินของรัฐหรือสาธารณะประโยชน์หากอ้างว่ากระทำโดยเป็นสิทธิเสรีภาพตามประชาธิปไตยควรจะมีโทษตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ควรเพิ่มเป็นคำว่า “ราชอาณาจักรไทย” เพื่อระบุให้ชัด หากศึกษาคดีอาจารย์ประเสริฐ ทรัพย์สุนทร ซึ่งทำการใช้สภাপฎิวัติและเปลี่ยนผ่านรัฐบาลและให้กองทัพร่วมมือกับประชาชน สร้างประชาธิปไตยซึ่งสันติบาลแจ้งความอาจารย์ประเสริฐ และพรรคพวก ซึ่งผลคำตัดสินปรากฏว่า พฤติกรรมดังกล่าวไม่ได้ทำลายความมั่นคง ดังนั้น ควรศึกษากรณีดังกล่าว ก่อนที่จะระบุรายละเอียดในมาตรา ๑๑๖ เพื่อ

ไม่ให้ใช้อย่างพร่ำเพรื่อ และใช้อย่างมีเหตุผล และได้ผลโดยสมบูรณ์ อีกทั้ง ควรตีความมาตรา ๑๑๖ และมาตรา ๑๑๓ ให้ชัดเจนว่าทั้งสองมาตรามีองค์ประกอบต่างกันเช่นไร

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๓ บัญญัติว่า “ประมวลกฎหมายอาญาท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐”

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต

(๑) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย

(๒) เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือ

(๓) เพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี”

โดยที่บทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการยุยงประชาชนซึ่งเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร กำหนดขอบเขตการคุ้มครองรัฐหรือกำหนดขอบเขตคุณธรรมทางกฎหมายที่กว้างขวางเกินไป ขาดความชัดเจนในตัวบทบัญญัติ เมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายจึงเกิดการตีความเกินความมุ่งหมายหรือเจตนารมณ์ของกฎหมาย ก่อให้เกิดความวุ่นวายในสังคมขึ้น และเป็นบทบัญญัติที่กระทบต่อเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ อันเป็นการจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกตามระบอบประชาธิปไตย สมควรแก้ไขปรับปรุงให้การบังคับการใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีขอบเขตเหมาะสม ชัดเจน สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และเป็นหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามหลักนิติรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

☑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสาม บัญญัติว่า “รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็น พึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง”

☑ ยุทธศาสตร์ชาติเรื่อง ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาคเพื่อพัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา เพื่อลดทอนความเป็นโทษทางอาญาที่ไม่จำเป็น สร้างความสมดุลระหว่างการบังคับโทษตามคำพิพากษากับการให้โอกาสผู้ต้องโทษกลับคืนสู่สังคม เปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการบังคับโทษ

และการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ในชุมชน รวมทั้ง การใช้กฎหมายอาญาโดยยึดมั่นหลักการตีความโดยเคร่งครัด ไม่ขยายขอบเขตฐานความผิดให้ครอบคลุมการกระทำที่แท้จริงแล้วไม่เข้าองค์ประกอบ

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เพื่อกำหนดขอบเขตการคุ้มครองรัฐและขอบเขตคุณธรรมทางกฎหมายที่ขาดความชัดเจนในตัวบทบัญญัติ และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีขอบเขตเหมาะสม ชัดเจน สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และเป็นหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามหลักนิติรัฐ ตลอดจนการกำหนดโทษอาญาให้มีความเหมาะสม

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีความใกล้เคียงกับ

๑. ประมวลกฎหมายอาญา

๒. พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

๕. คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การกำหนดโทษอาญาในกฎหมาย

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบต่อสังคม

อาจจะส่งผลกระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☐ มี

☒ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☐ มี

☒ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

๘. บทกำหนดโทษ

☐ ไม่มี

☒ โทษทางอาญา

☐ โทษทางปกครอง

☐ โทษปรับเป็นพินัย

☐ โทษอุปกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อกำหนดโทษอาญาให้มีความเหมาะสมและเพื่อให้โอกาสผู้กระทำความผิดได้มีโอกาสดำเนิน

พลเมืองดี.....

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร